

felhívásait jogot biztosítsanak és hogy a nemzetközi bírósági testületek ítéleteivel szemben felekezési fórummá tegyék meg.

— Ezt a helyzetet mindenkor és minden erőmmel támadni fogom. Ha hangoztatják is a szószékéről úgy, ahogy itt az egyenlőséget, a bíróság az egyetlen fórum, ahol az az egyenlőség valóban fennáll. Már pedig ennek az egyenlőségnek fenn kell állnia a jogi kérdésekben, mert ha nem áll fenn a jogi kérdésekben, ha ezekben a kérdésekben még mindig a legnagyobb politikai befolyás érvényesül elsősorban, akkor valóban nem látom be, miért teremtették meg a Népszöveget. Ez az áramlat bizonyos befolyást gyakorolt már a Tanács bizonyos eljárásaiban.

— Egészen más a helyzetünk ama natározati javaslat tekintetében, amely a kölcsönös támogatásról, a támadás kizárásáról szóló egyezményeket ajánlja elfogadásra. Távol áll tőlünk, hogy megakadályozzuk elfogadásukat, de kötelességünknek tartjuk, hogy tartózkodjunk a szavazástól, aminek egyik oka ama kötelezettségek természetéből folyik, amelyeket a kölcsönös támogatásra vonatkozó szerződés előír. Azt kérdelem, hogy ebben az állapotban,

ebben a védtelenségig lefegyverzett állapotban, vehetünk-e magunkra kötelezettségeket oly irányban, hogy bárkit is támogatassunk?

Köthetünk-e mi, lefegyverezettek, mi védtelenek, kölcsönös támogatásra vonatkozó szerződést olyanokkal, akik állig fel vannak fegyverezve?

— Mi a mi mostani biztonságunk? Ime egy kis példa: Sokszor említettem azt az erkölcsileg tartóhatatlan helyzetet, amelyet az egyoldalú leszerelés teremt az egyes országok számára. De most a biztonságról beszélünk. Régebben azt kértük, hogy gázvédőálarokat használhassunk, tehát olyan eszközöket, amelyek támadásra nem alkalmasak. Akkor éveken keresztül megtagadták ezt tőlünk. Most végre engedélyt tettek. Megengedték, hogy Magyarország 62.000 gázvédőálarot gyárthasson 35.000 főnyi katonasága számára. De polgári lakosságunk számára, amelyet alkalomadtán fenyegethetnek mérges gázok, nem adtak semmiféle engedélyt. Minden állam gondol arra, hogy megvédje lakosságát a levegőből jövő veszélyek ellen. Mi ezt nem tehetjük, mert erre nincs engedélyünk.

Ez hát a biztonság?

— Ha a Népszöveg megelégszik azzal, hogy formálakat keresen ott, ahol nagyszabású kérdések várnak megoldásra, akkor a nagy eszt, amelyet maga elé tűzött és amelynek rendíthetetlen és odaadó szolgálja maradjon, soha nem fogja elérni. En ezt az ügyet akarom szolgálni, ezért beszélek erről a szószékről olyan nyelvezettel, amely néha talán kellemetlen, de őszinte és becsületes.

Gróf Apponyi, mikor a szószékről lelépett, számosan üdvözölték. A beszéd után a delegátusok élénk tapsban törtek ki.

Az elnök fél 8 órakor félbeszakította a vitát.

A budapesti sakkmeister-verseny

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) A Siesta-szombatiumban folyó nemzetközi mesterverseny mai negyedik fordulóján a magyar mesterek — Steiner kivételével — sorra vereséget szenvedtek. Capablanca nyert Merényi ellen, Steiner Stoner ellen, Marshall a Hvasi ellen, Kmoch Balla ellen és Spielmann Vajda ellen.

A verseny állása a negyedik forduló után a következő:

Capablanca 3, Steiner, Marshall, Kmoch 2½, Spielmann, Balla, Vajda 2, Stoner 1½, Merényi, Hvasi 1.

A hidvám eltörlésére tesz indítványt a városi párt

(A Délmagyarország munkatársától.) A városi párt kedden este tartotta a városi közgyűlést megelőző szokásos ülését, amelyen dr. Jedlicska Béla elnökölt, az előadói tisztelet Szigyártó Albert töltötte be. A pártülésen ismertették a közgyűlés programját és elhatározták, hogy a gyaloghídvám eltörlését fogadják indítványozni.

Dr. Regdon Károly erősen kikelt a város költségvetése ellen és azt mondta, nem lehet haladás ott, ahol a város úgy állítja össze költségvetését, hogy a bizottságok véleményét meg sem hallgatja. Utóvégre a kor követelményeire is tekintettel kell lenni — mondotta.

Az indítványok ismeretése után ért véget az ülés.

Az utasok kiszállása után kigyulladt és porráégett a repülőgép

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) Berlinből jelentik: A páris—berlini légi járatok egyik repülőgépe, a Deutschland ma délből motordefektus miatt a westfáliai Arnsberg község közelében leszállásra kényszerült.

A nyolc utasnak és a négy kísérő személyzetnek semmi baja sem történt, azonban a repülőgép közvetlen az utasok kiszállása után kigyulladt és porrá égett.

Viharos botrányba fulladt Nurmi bécsi fellépése

A fényszórók nem működtek, kilencezer ember koromsötétben didergett a tribünön

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) Bécsből jelentik: Nurmi a Hohe Warte pályán futott ma este. Nurmi szereplését igen érdeklődés várta, mert az este 7 órára kitűzött versenyt úgy tervezték, hogy a pályát fényszórókkal fogják megvilágítani. A verseny azonban csúfos kudarccal végződött és csaknem viharos botrányba fulladt, mert a fényszórók nem működtek és a 9000 főnyi közönségnek szurokfáklyákkal kellett megelé-

gedni. A közönség hangos fütttyökkel és lármával adott kifejezést nemtetszésének és zajongva szenvedte át a versenyt a koromsötétben és a nagy hidegben.

Természetesen így Nurmi sem tudta kifutni formáját és 14 perc 54 másodperces idővel győzött, vagyis 36 másodperccel futott rosszabb időt, mint világrekordja. Ellenfelein így is könnyen győzedelmeskedett, akiknek 1 perc 50 másodperces időelőnyt adott.

Óriási bankcsalás Berlinben

Negyedmillió márkát sikkasztott a bankpénztáros

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) Berlinből jelentik: Az államügyészség és a rendőrség néhány nap óta sorozatos csalási ügyben nyomoz, amelynek a Berliner Bank für Handel und Grundbesitz esett áldozatul. A Vossische Zeitung értesülése szerint a bank

főpénztárosa, Kurtweiss közel negyedmillió márkát sikkasztott a bank pénztárából. A bank hitelosztályának vezetője, Berm doktor a bank ügyfeleit károsította meg azáltal, hogy minden egyes kölcsön után óriási jutalékot vett fel.

Az irodalmi és művészeti kongresszus kritikai szakosztálya egyhangulag elfogadta Pásztor József színházi javaslatát

Tervezet a vidéki színházak művészi színvonalának biztosítására

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) Az első magyar irodalmi és művészeti kongresszus október 21-én nyílik meg Budapesten. Az egyes szakosztályok most végzik az előkészítés munkáját, amely abban kulminál, hogy letárgyalja a beterjesztett indítványokat, mert a kongresszus plénuma elé csak azok az indítványok kerülnek, amelyeket a szakosztályok elfogadtak. A kritikai szakosztály Lyka Károly felsőházi tag elnökletével kedden délután tartotta ülését a Fészek Klubban. A beterjesztett indítványok között volt Pásztor József szerkesztő következő indítványa:

1. Az irodalmi és művészeti kongresszus szükségesnek tartja, hogy a szegedi színház mellett házi kezelésbe vélessék még legalább a debreceni és a pécsi színház és hogy a három városi házikézeléses színháznak egységes szervezet adassék.

2. Szükségessé tartja a kongresszus a színházi bizottságok eltörlését, irodalmi és művészeti tanácsok felállítását.

3. Kötelezni kell a városokat, hogy az irodalmi és művészeti tanácsokba írják, hírlapírókat, zenészeket, képzőművészeket válasszanak. A törvényhatósági bizottsági tagok képviselőket nyerhetnek ezekben a tanácsokban, de legfeljebb a tagsági helyek egynegyed részének erejéig.

4. Javasolja a kongresszus, adjon a kultuszminiszter ur mind a három színháznak állami — és eszközöljön ki — városi támogatást.

5. Az irodalmi és művészeti kongresszus tisztelettel ajánlja, hogy a házikézeléses színházak szervezetének elkészítésénél kötelezzék az igazgatókat:

a) a magyar irodalmi érdekek istápolására, magyar írók műveinek portálására,
b) évenként legalább két olyan eredeti be-

mutatásra, amelyek irodalmi és művészi eseményt jelentenek,

c) évenként legalább egy olyan irodalmi értékű mű lefordítására és előadására, amelyet még nem fordítottak le magyarra, vagy amelynek fordítása már elévült,

d) komplett drámai társulat fentartására.

6. A színházaknak nem hogy nem kell, de nem is szabad operatársulatot szervezni. Operák előadására fel kell állítani az Országos Opera Társulatot, amely az ország valamennyi vidéki színházát lássa el operaelőadásokkal. Az Országos Opera Társulat igazgatóját a három egyetemi város irodalmi és művészeti tanácsának együttes jelölése alapján a kultuszminiszter nevezze ki.

7. Az irodalmi és művészeti tanácsok szervezetét a kongresszus javaslata alapján a kultuszminiszter állapítsa meg.

Az indítványt Pásztor József rövid beszédben megindokolta, majd Lyka Károly, Pünkösdi Andor, dr. Molnár Jenő és mások szövezték hozzá.

A kritikai szakosztály végül is egyhangulag elfogadta az indítványt azzal a módosítással együtt, hogy az irodalmi és művészeti tanácsba a törvényhatósági bizottságból csak olyan tagokat delegálhatnak, akik érdemeket szereztek az irodalom és a művészetek körül.

A szegedi egyetem új vegytanára

Budapest, szeptember 25. A kormányzó a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére dr. Szentgyörgyi Albert groeningeni (Hollandia) egyetemi magántanárt a szegedi Ferenc József Tudományegyetemen üresedésben lévő orvosi vegytani tanszékre egyetemi nyilvános rendes tanárrá kinevezte.